

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Brevis Institvtio De Salvtari Poenitentia Peccatoris

Viexmont, Claude de

Coloniae Agr., 1725

VD18 1361598X

Cap. VI. Quòd etiam in articulo mortis pœnitentia esse potest salutaris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50113)

Nota sen-
tentiam.

miseri corditer condonet. Quamdiu viuis, liberi est arbitrii tui pœnitere, & sic ad vitam resurgere gloriosam: aut in peccatis tuis permanere, & sic in æternam corruere damnationem. Sed quia Deus, quos gratis & creauit, & redemit, eos libenter non opprimit: ideo si te pœniteat tuæ culpæ, eum quoque suæ pœnitebit sententiæ: immutabilis Dominus suam mutabit sententiam, si tu mutaueris tuam vitam. Sic vinces inuincibilem, ligabis omnipotentem, & tremendum iudicem conuer-tes in piissimum patrem.

QVOD ETIAM IN ARTICVLO
MORTIS POENITENTIA ESSE
POTEST SALVTARIS.

CAP. VI.

AT dixeris, Tardè veni, totam vitam meam in peccatis consumpsi: morti proximus sum, in nouissimo die pœnitere non possum: nec Deo pro peccatis meis satisfacere, & condignam pœnitentiam agere. R. Iuuenis homo es, & bonæ valetudinis, frater charissime, multos adhuc annos viuere potes, & in iis Deo acceptam pœnitentiam agere. Tamen quia nemo est quantumlibet iuuenis, qui vsque ad vesperum, certo sibi polliceri audeat se victurum: potestque subitus mortis casus qualibet diei hora te opprimere, quo tempore desperans hæc mihi posses obicere: idcirco huic obiectioni satisfaciendum duxi, tametsi eam mihi nunquam obiecisti.

Dum

Dum viuis, dum adhuc spiras, frater charissime: etiam in ipso lecto positus, & in articulo mortis constitutus pœnitere potes, & maximè potes: adhuc spes est misericordiæ, tempus veniæ, & locus pœnitentiæ. Ipsemet Deus de se testatur: quòd quacunque hora ingemueris, omnium iniquitatum tuarum non recordabitur. Qui quacunque hora dixit, etiam mortis hora non exclusit: qui omnium iniquitatum se non recordaturum promisit, nullum peccati genus excepit. Etsi per temporis breuitatem non vacat confiteri, tamen in momento & nictu oculi de omnibus peccatis vacat conteri: vno solo impetu contritio illa momentanea omnia præteritæ vitæ exterminat peccata, quantumcunque graua & multa destruuntur: ob syncerum confitendi affectum, Deus remittit peccatum: voluntas reputatur pro opere, & confessio tunc auditur in corde. Si igitur in mortis articulo per pœnitentiam desineres esse malus, ideo desperare non deberes, quia in vltimo vitæ termino esses positus. Deus etenim, qui vniuersorum finem considerat, vnumquemque de suo fine, non de vita præterita iudicat: nec tam respicit, quales antè fuimus, quam circa finem, vitæ, quales sumus. Nihil refert quamdiu, sed quàm bene quis vixerit: nec criminis quantitas aut vitæ enormitas, nec temporis breuitas, aut horæ extremitas excludit à veniæ, si sincera & integra sit in fine pœnitentia. In qualibet breui hora potes peccatorum tuorum veniam, & multorum meritorum gratiam, & San-

Nota de pœnitente tardè.
Pœnitentia semper salutaris.

Ezech. 33.
Quacunque hora pœnitere quid sit

Contritionis efficaciam.

Exitus acta probat.

Pœnitentia momentanea.

ctorum obtinere gloriam. Non enim numerositas bonorum operum, nec diurnitas temporum, sed maior meliorque voluntas auget meritum; magna & multa Dei misericordia temporis non coarctatur angustiâ. Qui veram pœnitentiam egerit, & à peccati vinculo, quo astrictus erat, solutus fuerit; & bene post pœnitentiam vixerit, sicut ante pœnitentiam vivere debuit; quodcumque fuerit defunctus, ad Deum vadit securus: regno Dei non priuabitur, à populo Dei non separabitur. Sicut enim denarius diurnus redditur & iis, qui à primo manè in vinea Domini laborantes pondus diei & æstus portauerunt, & iis etiam, qui circa vndecimam, seu vltimam diei horam in eandem Domini vineam venerunt: ita & non solum ab adolescentia sua iugum Domini portantibus, æterna merces promittitur: sed etiam nouissimis in fine dierum suorum pœnitentibus vitæ æternæ denarius tribuitur.

Magna Dei
misericor-
dia, tempo-
ris non co-
arctatur an-
gustia.
Notandum.

Simile à de-
nario diur-
no.
Matth. 20.

Niniuitæ.
Publicanus.
Magdalena.

Dysmas la-
eio.

Innumeras Niniuitarum culpas breuis pœnitentia detersit, & Publicanus repente de templo iustificatus exiit. Maria Magdalena tam peccatrix erat, & plena sceleribus, vt eam dedignaretur videre Phariseus: tamen paruo temporis spatio est iustificata, & ab omni peccati inquinamento purgata. Latro in cruce pendebat, & iam iam moriturus, salutem suam etiam renitente socio non desperabat: Dominum confessus in cruce, penè cum ipsa confessionis voce spiritum exhalauit vitæ: & tamen ad paradisi gaudia prius eum Dominus perduxit quàm Petrum: & ne quis aliquando seram

Seram pœnitentiam putaret, fecit homicidii pœnam martyrium. Sera quidem fuit eius pœnitentia, sed sera non fuit indulgentia: citò ad Deum conuersus est, citò etiam ei ignotum est, hi ostendunt tibi fructum pœnitentiæ, fontem misericordiæ, & celeritatem indulgentiæ, tardiùs enim pœnitere & benefacere cœperunt, & tamen feruentius agendo primi facti sunt: & eos meritis præcelluerunt, qui citiùs inchoantes negligenter egerunt. Possibile etiam tibi est, sicut & iis, primos pertransire, & in regno cælorum præcedere.

Etiam si in vltima ætate adhibeas pœnitentiam, potes de peccatis tuis promereri indulgentiam: quamlibet breuis & momentanea fuerit conuersio, infructuosa & inutilis non erit tibi conuerso. Sed sicut is qui calicem aquæ frigidæ porrexit, nequaquam mercedis fructum amisit: ita & licet minus digna videatur ad peccatorum pondus pœnitentia, tamen quantuluscunque ille nutus pœnitendi, conuersionisque momentum, expers non erit remunerationis bonorum. Temporis quamlibet breuis Deus suscipiet pœnitentiam, nec patietur quamlibet breuis conuersionis perire mercedem.

Nemo potest Deo satisfacere, quantum eius altitudo deposcit, & secundùm peccata, quæ in eum commisit. Maiori luctu digna sunt peccata mortalia, etiam quàm à dignè pœnitentibus lugeantur: infinita enim Dei offensa, infinitam reconciliationem meretur. Tamen quia finita humani ingenii capacitas infiniti non est capax: ideo nostris succumbentibus meritis, non sufficiente nostra iustitia,

Pœnitentia etiam in morte fructuosa.

Math. 10.

Satisfactio condigna homini impossibilis.

Christus pro nobis satisfecit.

Christi passio, non suff-

ficente no-
stra iustitia
nostris suc-
cumbenti-
bus meritis
succurrit.

1. Ioan. 2.

Medicus
dans dono
medicinas.
Simile o-
pus à Medi-
co benigno.

Deus dat,
vnde place-
tur.

Vir non pro
dignitate
honoratus,

Christi passio succurrit, ea omnium peccatis abundè satisfecit. Deus pro peccatis nostris nullum aliud exposcit pretium, nisi vnigeniti sui sanguinem pretiosum: nihil est tam ad mortem, quod non remittat per filii sui mortem.

Christus ipse est propitiatio, pro peccatis nostris, nec solùm pro nostris, sed totius mundi. Veluti enim si pauperculus quispiam graui morbo doleat, ad quem ingressus Medicus dicat: plures species ad confectionem medicaminis esse necessarias, ægrotus verò respondeat, se ob paupertatem non posse emere tantas, dicat autem ad eum Medicus: illam & illam speciem dare mihi potes, cætera autem de meo exhibebo. Ita & misericors Dominus (qui animæ tuæ summopere salutem desiderat) tantùm à te exigit contritionem cordis, confessionem oris, & satisfactionem operis: parum quidem ad peccata tua, sed quod habes: quæ etiam sine eius gratia, & te præueniente & tibi cooperante præstare non posses: cætera autem pro sua misericordia condonat, & facilè placatus peccati culpam & pœnam relaxat. Donat, vnde sibi sacrificetur, ipse tribuit, vnde placetur: pro mira sua erga nos misericordia hoc tantum requirit à nobis, & nos in amicos paratus est recipere, si faciamus, quod est in nobis.

Velut est vir dignitatis eminentis, quem si, vt dignus est, honorares, totam tuam substantiam in eo honorando expenderes, nec tamen eius dignitatem honore æquares: non tamen in eum peccas, quòd totum illud non facis; dum eum minùs honoras, quàm pro ra-
tione

tionem dignitatis: imò verò absolutus es, si eum honoras, vt debes. Ita & Dominus Deus noster, quia est infinitè bonus, infinita dilectione & reconciliatione est dignus: tamen nostram ex toto corde suscipit sui dilectionem, & contriti cordis qualemcunque non respuit poenitentiam: quòd nisi infirmitatis nostræ rationem haberet, nunquam ei etiam de peccato veniali satisfieri posset. Ipse autem (inquit Psalmista) est misericors, & propitius fiet peccatis eorum: & non disperdet eos, & abundauit, vt auerteret iram suam, & non accendit omnem iram suam, & recordatus est, quia caro sunt. Vbi autem misericordia fit, iudicium non sœuit, vbi misericordia conceditur, pœna condonatur.

Deus non agit nobiscum summo iure

Psalm. 77.

Itaque, frater charissime, etiam si esses constitutus in articulo mortis, tibi præscindere non deberes spem salutis: quamdiu in hac luce es superstes, de omnibus peccatis tuis verè poenitere potes, tunc duntaxat, cùm ab hoc sæculo fueris abductus, ab irreuocabili sententia Dei fueris condemnatus, poenitentia tuae nimis seræ nullus inerit fructus. Valde tepore nitebit in inferno, sed ibi poenitentia medicamenta tibi non proderunt, quia in inferno nulla est redemptio.

QVOD